

JURE SKOK: Kako sma pamagal sasedu

prapijski govor

Edən dan je kaj lepo sjala sonce, zato sma se s prjatli adlačil, de pujdema našmu sasedu pamagat ki nərdit. Nunc je bl šuoh zdrauja am pa težko hod, zato jəma skoz ki za nərdit akol hiše. Kər sma pršli te anpa sma mu pavedli, pa ki sma pəršli, je bu uəs kontent. Tapərúa reč, ki smo je nardil, je blo, de sma vzel kasa anpa mala pasekli akou bajte. Pale sma usa tista traúa še pagrabli an z aprtənkam znesli u senik. Kə je sonce fajn žgala, sma ratal usi gin, zato smo nuncu rekli, če nam prnese mala uade. Še nəkol nisma kaj z vesejlem uade pil. Kər bo hmal mras, je zadən cajt, de mu paskrbima še za droua, de ga na bo zebła. Šli sma u meje kar gare pa grap nad bajta, de sma s kareta prpelal dərrou saj za pərúa sila. Kər sma jih zlažil, je ratala prou lepa visaka tasa, de sma kumi vidli čez. Ko səm slučajna pagledau not u štala, səm vidu, de je notre puhna dreka za uən spravt ən pa vse ad pajlčebne. Uzel sma karjola an pa vile, de boma drek u mederje zuazil. Ma na naša žalast je bla guma ad karjole prazna, zato sma je magli še prej zaflikat an pa napumpat, šele pale sma se lahka dela latil. Kə sma tist drek uazil, je kaj dišala, de sa akol kər akne zapiral. Gar na gajnku səm zagledu sirkaua metla in šel kar po lujtrah po njo, de sem še pajlčebne amedu pa štal. Takoj kə sma kančal, nas je nunc u kuhna paklicu in pa reku, naj se kər u ljaku umijema an pa za miza sedema, de boma ki pajədli anpa papil. Kuhar je bu ad hudiče, zato nam ni blo treba duakrat rejč. Bereše sma mel use umazane ad dreka, ma je reku, de ba že abrisu tiste stale, samu de sma mu kaj pamagal nardit. Tapərúa nam je u tant naliu župa, kə je bla mala plehka, ma garka. Pale nam je pa na damač tušč acru fete krampirje, na kancu pa gare deu še sir, pa je ratala krampirjeua frika. Blo jə je za na belika padela, ma sma je usa zmazal. Usakmu ad nas je dau tud ən glaž vina, kər pər taki mačni hran paša zrauən. Kər sma bli kaj sit anpa dabile uəjle, de sma puhna nərdil, sma mu na kancu še ənpar pesmi zagodli na harmonika anpa zrauən zapel. Blo je že kər pazna, zato sma rekli, de morma jət še damou ki nardit. Nunc ni vedu, kako bse nam zahualu an nam je punujou soude, ma jih nisma tel uzet, kər sma mu pavedli, de sma to rade uojle nərdil anpa de pridema hmalu nazaj, če nam ba kaj dabra kuhu. Nunc je skus šipa gledu za nami, mi pa smo veselga srca šli prot domu. Pagledu səm nazaj in nuncu pamahu, kər pa nisəm gledu, kod hodəm, səm se spatəknu ab adna špaga, kə je bla aduəržena na pot. Paskušam se ujet, ma se mi spuzne in kaj ku səm biu dug in širak səm padu u medərje. Kər naankrt sa me pərjatli zagledli, kako pa usəh štirih probam zlest uən, pa se le skoz le bəl

pagrizam u gnajnica. Režal sa se, kaj de sa zrauən prou blejal, mone pa ni blo prou nač smešna. Kə sa se kančna gejnəl režat, sa me probal uən pategənt, pa se jim je spuznla in sa še sami not padli. Kə sma se gejnəl režat, je nunc pršu s štrikam, de sma se ga pərjel, uən skabacal in prot domu jo hitra ubral. Dama sma se tapərua kər s šlaufam pred hiša apral, pale sma pa žajfa uzal in se da kanca šli u Soča aprat. Tud če sma se cela ura žajfal an pa mačil, smradu pa dreku se nisma rešil. Kər sma kaj lepo dišal po naraunem parfumu, sa se nas usi lədje še ceu tedən agibal. Medruj pa se boma ta dan zamirkal da kanc žiulejna.

aprtənk – koš

gin – utrujen

pajčelbna – pajčevina

medərje – gnojnica

bereše – hlače

tant – krožnik

KAKO SMO POMAGALI SOSEDU

Neki dan je sonce lepo sijalo, zato smo se s prijatelji odločili, da bomo našemu sosеду pomagati kaj narediti. Mož je bolj slabega zdravja in pa težko hodi, zato ima zmeraj kaj za narediti okoli hiše. Ko smo prišli in mu povedali, zakaj smo prišli, je bil zadovoljen. Prva stvar, ki smo jo naredili, je bila, da smo vzeli koso in malo pokosili okoli hiše. Potem smo vso tisto travo še pograbili in jo s košem znosili v senik. Ker je sonce zelo sijalo, smo vsi postali utrujeni, zato smo moža prosili, če nam prinese malo vode. Še nikoli nisem s takšnim veseljem popil vodo. Ker bo kmalu mraz, je zadnji čas, da mu priskrbimo drva, da ga ne bo zeblo. Šli smo v mejo kar po grapi nad hišo, da smo z vozom pripeljali drva vsaj za začetek. Ko smo jih zložili, je postala prav lepa visoka skladovnica, da smo komaj videli čez. Ko sem slučajno pogledal v hlev, sem videl, da je notri polno gnoja, ki bi ga bilo potrebno odstraniti, in da je vse od pajčevine. Vzeli smo samokolnico in pa vile, da bomo gnoj zvozili v gnojno jamo. Na žalost je bila guma samokolnice prazna, zato smo morali najprej zalepiti in napihniti in šele potem smo se lahko lotili dela. Ko smo tisti gnoj zvozili, je tako dišalo, da so okoli kar okna zapirali. Na balkonu sem opazil metlo in šel kar po lestvi ponjo, da sem še pajčevino počistil po hlevu. Takoj ko smo končali, nas je mož poklical v kuhinjo in rekel, naj se kar v umivalniku umijemo in pa za mizo usedemo, da bomo nekaj pojedli in popili. Kuhar je bil zelo dober, zato nam ni bilo treba dvakrat reči. Hlače smo imeli vse umazane od gnoja, ampak je rekel, da bo že potem obrisal te stole, samo de smo mu pomagali. Najprej nam je v krožnik nalil juho, ki je bila malo plehka (premalo slana), ampak gorka. Potem nam je pa na domači masti spekel kose krompirja na koncu, na katere je dal še sir, pa je nastala krompirjeva frika. Bilo jo je za veliko posodo, a smo jo vso pojedli. Vsak od nas je dobil še en kozarec vina, kar pri taki močni hrani ustreza. Ker smo bili toliko siti in pa dobre volje, da smo veliko naredili, smo na koncu še nekaj pesmi zaigrali na harmoniko in pa zapeli. Bilo je že kar pozno, zato smo rekli, da moramo iti domov še kaj naredit. Mož ni vedel, kako bi se zahvalil, in nam je ponujal denar, a ga nismo vzeli, ker smo mu povedali, da smo to rade volje naredili in pa da se kmalu vrnemo, če nam bo tako dobro kuhal. Mož je gledal skozi okno za nami, mi pa smo veselega srca odšli proti domu. Pogledal sem nazaj in možu pomahal, ker pa nisem gledal, kod hodim, sem se spotaknil ob vrstico, ki je bila odvržena na poti. Poskušam se ujeti, pa mi spodrsne in kot sem dolg in širok sem padel v gnojno jamo. Kar naenkrat me prijatelji zagledajo, kako po vseh štirih poskušam zlesti iz jame, pa se le vedno bolj pogrezam v gnojevko. Tako so se mi smejali, da jim je šlo prav na jok. Meni pa sploh ni bilo smešno.

Končno so se nehali smejati in me poskušali izvleči, pa je tudi njim zdrsnilo in popadali so noter. Ko smo se nehali smejati, je prišel mož z vrvjo, da smo se prijeli zanjo, se izvlekli ven in hitro odšli domov. Doma smo se najprej pred hišo sprali z zalivalno cevjo, potem pa smo vzeli milo in se odšli umiti v Sočo. Čeprav smo se milili in umivali celo uro, se vonja po gnoju nismo rešili. Tako lepo smo po dišali naravni dišavi, da so se nas vsi ljudje izogibali še cel teden. Mi pa si bomo ta dan zapomnili do konca življenja.